ТІЛ ЖӘНЕ ӘДЕБИЕТ ИНСТИТУТЫ
Институт языка и литературы

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаев «Әлеуметтік-экономикалық жаңғырту – Қазақстан дамуының басты бағыты» атты Қазақстан халқына Жолдауында: «Біздің еліміздің басымдығы көпұлттылық пен көптілділікте» - деп атап өтті. Бүгінгі күні үш тілді білу – қазіргі қоғамдағы табыстың кепілі, «жеке табысқа жетудің міндетті шарты» - екендігін Елбасымыз атап өтті. Тілге деген құрмет пен қамқорлық қазіргі тәуелсіз еліміз үшін өзекті болатыны сөзсіз. Президент белгілеген тіл саясатының аспектілері М.Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің 2009-2014 жылдарға арналған дамудың стратегиялық жоспарымен тығыз байланысты. Бұл жоспарда мынадай мәселелер қарастырылады: тілдік дайындықты жүзеге асыру, екі және үш тілді оқытуды дамыту, профессор-оқытушылар құрамы мен студенттер арасында көптілділік мәдениетін жүзеге асыру, қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде пәндерді таңдау бойынша оқыту мүмкіндігін қамтамасыз ету.

Тіл және әдебиет институтының негізгі міндеті – отандық және әлемдік университеттердің білім беру жүйесінің озық дәстүрлеріне, оқытудың осызаманғы технологиясына, оның ішінде шетелдік тәжірибеге сүйене отырып, қазақстандық білім беру мәселесін табысты шешетін қабілеті жоғары білікті маман дайындау. Институттың өзінің ертеден келе жатқан дәстүрі бар және өз жұмысын университет концепциясына бағыттайды. Оның басты міндеті құзіретті

ТжӘИ қонақтары университетте · Гости ИЯиЛ в университете

В своем Послании Президент Республики Казахстан Н.Назарбаев народу Казахстана «Социально-экономическая модернизация – главный вектор развития Казахстана» отметил, что «главным преимуществом нашей страны является многонациональность и многоязычие. Знание трех языков на сегодняшний день - залог успеха в современном обществе, и как сказал Президент, «обязательное условие собственного благополучия». Проблема бережного отношения к языку как никогда актуальна для нашего независимого государства. Обозначенные Президентом аспекты языковой политики тесно взаимосвязаны со стратегическим планом развития Северо-Казахстанского государственного университета им. М. Козыбаева на 2009-2014 годы по вопросам совершенствования языковой подготовки и развития двух- и трехъязычного обучения, формирование полиязычной культуры среди профессорско-преподавательского состава и студентов, обеспечение возможности изучения дисциплин по выбору на казахском, русском и иностранных языках. Основная задача Института языка и литературы заключается в том, чтобы опираясь на лучшие традиции отечественного и мирового университетского образования, современные технологии обучения, в том числе зарубежные, подготовить специалиста высокой квалификации, способного успешно решать проблемы казахстанского образования. Институт имеет давние традиции и ориентируется на концепцию университета, и в любое время главной задачей была качественная подготовка компетентного специалиста.

В 2004 году историко-филологический факультет был реорганизован в Институт языка и литературы, в результате чего произошло заметное качественное изменение его структуры за счет обособления отдельных, ставших актуальными в последнее время направлений работы. Как структурное подразделение историко-филологический факультет начал формироваться еще при Петропавловском учительском институте. 19 марта 1937 года на основании постановления СНК Каз.ССР было принято решение об организации в Петропавловском учительском институте исторического факультета.

Первым директором Института языка и лите-

маманды сапалы дайындау болып табылады.

2004 жылы Тарих-филология факультеті Тіл және әдебиет институты болып қайта құрылып, нәтижесінде құрылымның өзгеруіне байланысты соңғы кезде орын алған өзекті мәселелер бойынша сапалы түрде жұмыс жүргізу оң шешімін тапты. Тарих-филология факультеті құрылымдық бөлімше ретінде Петропавл мұғалімдер институтының құрамында құрылды. Қазақ КСР-інің 1937 жылдың 19 наурызындағы қаулысы негізінде Петропавл мұғалімдер институтында тарих факультетін құру туралы шешім қабылданды.

Тіл және әдебиет институтының алғашқы директоры жағрафия ғылымдарының кандидаты, доцент Тайжанова Мүкарам Мұрзатқызы болды; одан кейін филология ғылымдарының кандидаты Қадыров Жанбай Тұрарұлы басқарды.

Қазіргі уақытта Тіл және әдебиет иститутының директоры филология ғылымдарының кандидаты, доцент Таласпаева Жанар Серкешқызы. Оқу-тәрбие жұмысы бойынша директордың орынбасары филология ғылымдарының кандидаты, доцент Ғазиза Қайыржанқызы Қожағұлова; ғылыми жұмыс пен сапа менеджменті бойынша директордың орынбасары филология ғылымдарының кандидаты, доцент Қуантаева Мархаба Есмағамбетқызы.

Институт құрамына 5 кафедра кіреді, оның ішінде, 3 кафедра түлектер дайындап шығарады:

· қазақ филологиясы кафедрасы (каф. меңгерушісі Ж.Т.Қадыров, ф.ғ.к., доцент);

· орыс тілі мен әдебиеті кафедрасы (каф. меңгерушісі З.П.Табакова, ф.ғ.д., профессор);

· герман филологиясы кафедрасы (каф. меңгерушісі М.Е.Кәкімова, ф.ғ.к., доцент).

2 кафедраның қызметкерлері университеттің басқа мамандықтарына жалпы білім беру циклі пәндері бойынша сабақ береді:

· қазақ тілі кафедрасы (каф. меңгерушісі Т.А.Ахметова, п.ғ.к., доцент);

· шет тілдері кафедрасы (каф. меңгерушісі И.А.Олькова, ф.ғ.к., доцент).

Институт келесі мамандықтар бойынша мамандар даярлайды:

Бакалавриат:

5В011700 – Қазақ тілі мен әдебиеті;

5В011800 – Орыс тілі мен әдебиеті;

5В011900 – Шет тілі: екі шет тілі;

5В020700 – Аударма ісі;

5В050400 - Журналистика.

Магистратура:

6М011800 - Орыс тілі мен әдебиеті;

6М020500 – Филология: қазақ филологиясы;

6М011900 - Шет тілі: екі шет тілі.

Институт халықаралық, республикалық және аймақтық ғылыми-тәжірибелік конференцияларды, семинарлар мен олимпиадаларды өткізратуры была Тайжанова Мукарам Мурзатовна, кандидат географических наук, доцент, затем Институт возглавлял Кадыров Жанбай Турарович, кандидат филологических наук, доцент. В настоящее время директором Института языка и литературы является кандидат филологических наук, доцент Таласпаева Жанар Серкешовна. Заместитель директора по учебно-воспитательной работе – кандидат филологических наук, доцент Кожагулова Газиза Кайыржановна, заместитель директора по научной работе и менеджменту качества – кандидат филологических наук, доцент Куантаева Мархаба Есмагамбетовна.

В состав института входит 5 кафедр, 3 из которых являются выпускающими:

· кафедра казахской филологии (зав. кафедрой Ж.Т.Кадыров, к.ф.н., доцент);

· кафедра русского языка и литературы (зав. кафедрой З.П.Табакова, д.ф.н., профессор);

· кафедра германской филологии (зав кафедрой М.Е.Какимова, к.ф.н., доцент);

2 кафедры – преподают на других факультетах университета по всем специальностям дисциплины общеобразовательного цикла:

· кафедра казахского языка (зав. кафедрой Т.А.Ахметова, к.п.н., доцент);

· кафедра иностранных языков (зав. кафедрой И.А.Олькова, к.ф.н., доцент).

Институт осуществляет подготовку специалистов по следующим специальностям:

Бакалавриат:

5В011700 - Казахский язык и литература;

5В011800 - Русский язык и литература;

5В011900 - Иностранный язык: два иностранных языка;

5В020700 - Переводческое дело;

5В050400 - Журналистика.

Магистратура:

6М011800 - Русский язык и литература;

6М020500 - Филология: казахская филология;

6М011900 - Иностранный язык: два иностранных языка;

6М050400 - Журналистика (каз,рус).

Институт выступает инициатором проведения международных, республиканских, региональных научно-практических конференции, семинаров, олимпиад и т.д.

На современном этапе деятельность института направлена на решение задач по дальнейшей интеграции в мировое образовательное и научное сообщество по международным программам и программам академической мобильности. Таким образом, ППС и студенты принимают участия в таких международных образовательных программах, как DAAD (Германская служба академических обменов); IREX (Американский Совет по международным исследованиям и обменам); АО «Центр международных программ»,

уге бастамашы болады. Қазіргі кезде институттың жұмысы халықаралық білім бағдарламасы мен академиялық ұтқырлық бойынша әлемдік және ғылыми қоғамдастыққа ену негізгі міндетін шешуге бағытталған.

Осы мәселеге орай, студенттер мен профессор-оқытушылар құрамы мынадай халықаралық бағдарламаларға қатысады: DAAD (Академиялық алмасудың германдық қызметі); IREX (Халықаралық зерттеу мен алмасу бойынша американдық Кеңес); ҚР Президентінің «Болашақ» шәкіртақысын тағайындауды жүзеге асыратын «Халықаралық бағдарлама орталығы» АҚ; Managemernt Coiiege of Southern Africa (MANCOSA) (Іскерлік әкімшіліктің бакалавры» бағдарламасы); Гете Институты; JFDP – Junior Faculty Development Program (ЖОО оқытушыларына арналған машықтандырушы); Эдмунд С.Маски (Muskie) шәкіртақы бағдарламасы (АҚШ-тың мемлекеттік департаменті бағдарламасы. Бұл АҚШ университеттерінде жоғары білімді мамандарға магистрлік дәреже алуға мүмкіндік береді); Fulbright Visiting Scholar Program (АҚШ департаменті демеушілік көрсететін АҚШ-тың халықаралық зерттеу бағдарламасы) және т.б. Жыл сайын «Германияда оқуға арналған жазғы шәкіртақы» бағдарламасында «Герман филологиясы» мамандығының студенттері қатысады, жазғы демалысқа Германияға оқуға жіберіледі.

Институттың оқытушылар ұжымы көптілді тұлғаны оқыту мен тәрбиелеу міндеттері мен филология және журналистика саласында жоғары білікті мамандар даярлауды оңтайлы шешіп келеді. Ғалымдар билингвалды және полилингвалды ортаны қалыптастыратын филология саласында негізгі және қолданбалы ғылыми зерттеулер жүргізеді.

осуществляющий реализацию конкурса на присуждение стипендии Президента РК «Болашак»; Managemernt Coiiege of Southern Africa (MANCOSA) (Программа «Бакалавр делового администрирования»); Гете Институт; JFDP – Junior Faculty Development Program (Стажировка для преподавателей ВУЗов); Программа стипендий Эдмунда С. Маски (Muskie) (Программа Госдепартамента США. Программа предоставляет возможность специалистам с высшим образованием получить магистерскую степень в университетах США); Fulbright Visiting Scholar Program (Международная исследовательская программа в США, спонсируемая Госдепартаментом США) и другие. Летняя стипендия на обучение в Германии ежегодно в данной программе принимают участие студенты кафедры «Германской филологии», отправляются на обучение в Германию на летние каникулы.

Коллектив преподавателей института успешно решает задачи обучения и воспитания полиязыковой личности, подготовки специалистов высшей квалификации в области филологии и журналистики. Учёные проводят фундаментальные и прикладные научные исследования в области филологии, способствующие формированию билингвистической и полилингвистической среды.

Кафедра казахского языка была образована в 1996 году. У истоков кафедры казахского языка стоит кандидат педагогических наук, доцент К.М.Атыгаева. В 2002-2004 годы кафедру возглавлял кандидат филологических наук, доцент Ж.Т.Кадыров, в 2004-2010 годы - кандидат филологических наук, доцент А.Т.Мухамеджанова. С 2010 года заведующей кафедрой является кандидат педагогических наук, доцент Т.А. Ахметова.

Кафедра обеспечивает обучение государственному языку студентов 1-2 курсов русского

Қазақ тілі кафедрасы. Қазақ тілі кафедрасы 1996 жылы құрылды. Кафедраны басқаруға педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент Атығаева Клара Мінайдарқызы тағайындалды. 2002-2004 жылдары кафедра меңгерушісі қызметін филология ғылымдарының кандидаты, доцент Қадыров Жанбай Тұрарұлы атқарды. 2004 жылдан 2010 жылға дейін кафедраға филология ғылымдарының кандидаты, доцент Мұхамеджанова Айнагүл Тастемірқызы басшылық етті. 2010 жылдан кафедраны педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент Татьяна Әлімжанқызы Ахметова басқарып отыр.

Қазақ тілі кафедрасы университеттің барлық мамандықтарының орыс топтарында оқитын 1-2 курс студенттеріне мемлекеттік тілді үйретеді. Қазіргі кезде кафедраның құрамында 24 оқытушы жұмыс істейді, оның ішінде, 12 ғылым кандидаты: п.ғ.к., доцент Т.Ә.Ахметова, п.ғ.к., доцент К.М.Атығаева, ф.ғ.к. доцент А.С.Ысмағұлова, ф.ғ.к., доцент Ғ.Қ.Қожағұлова, ф.ғ.к., доцент А.С.Бейсенбаева, ф.ғ.к., доцент Д.Қ.Қуандықова, ф.ғ.к., доцент Г.Ж.Сейполдинова, ф.ғ.к., доцент Ж.Т.Қошанова, ф.ғ.к., доцент М.Е.Қуантаева, ф.ғ.к., доцент А.С Жамитова, ф.ғ.к., аға оқытушы А.Ж.Шайкенова, ф.ғ.к., аға оқытушы С.Ж Жуанышпаева; 6 ғылым магистрі: Т.А.Сауытова, М.С.Ауғанбаева, Қ.Қ Таймуллина, Г.Т. Мұхамеджанова, Б.Т.Мұқанова Ә.Б.Ширажиева; аға оқытушылар: Б.Ы.Батырова, Д.Б.Сансызбаева, К.К. Мұсылманбекова; оқытушылар: С.Б Иманова, Н.М Баекина.

Кафедра оқытушылары жыл сайын біліктілікті арттыру курстарынан өтеді. Соңғы үш жыл ішінде 13 оқытушы Алматы, Астана қалаларында, М.Қозыбаев атындағы СҚМУ жанындағы ҚДБАИ-да өз біліктіліктерін арттырды.

Кафедра оқытушыларының еңбектері бағаланып облыс, университет көлеміндегі алғыс хаттармен, мақтау қағаздарымен марапатталды. Айта кетсек, М.Қозыбаев атындағы СҚМУ ректорының грамотасымен марапатталғандар: Т.А.Ахметова, К.М.Атығаева, Ғ.Қ. Қожағұлова, Т.А.Сауытова, Б.Ы.Батырова, Г.Ж.Сейполдинова, А.С.Бейсенбаева, Д.Б.Сансызбаева, А.Ж.Шайкенова, М.Е.Қуантаева. Облыс көлемінде марапатталғандар: К.М.Атығаева, Қ.Қ.Қожағұлова, Т.А. Сауытова, Б.Ы.Батырова, А.С.Жамитова, А.С.Бейсенбаева.

Кафедра осызаманғы техникалық құралдармен, компьютерлік техникамен жабдықталған: мультимедия-лингофон сыныбы, мультимедиялық кешен, интерактивті тақта орнатылған. Техникалық және ақпаратты құралдарды қазақ тілін үйретуде тиімді қолдану үшін кафедрада мультимедия-лингофон сыныбына арналған оқытушылардың электронды сабақтар базасы бар, интерактивті тақта мен мультимедиялық кешенді қолданудың кредиттік жүйесінде

отделения на всех специальностях университета. На сегодняшний день на кафедре трудятся 24 преподавателя, из них 12 кандидатов наук: зав. кафедрой к.п.н., доцент Т.А. Ахметова, к.п.н., доцент К.М. Атыгаева, к.ф.н., доцент А.С. Исмагулова, к.ф.н., доцент Г.К. Кожагулова, к.ф.н., доцент А.С.Жамитова, к.ф.н., доцент А.С. Бейсенбаева, к.ф.н., доцент Д.К. Куандыкова, к.ф.н., доцент Г.Ж. Сейпульдинова, к.ф.н., доцент М.Е. Куантаева, к.ф.н., доцент Ж.Т. Кошанова, к.ф.н., старший преподаватель С.Ж. Жуанышпаева, к.ф.н., преподаватель А.Ж. Шайкенова; 6 магистров наук: Т.А. Сауытова, М.С. Ауганбаева, К.К. Таймуллина, Г.Т. Мухамеджанова, Б.Т. Муканова, А.Б. Ширажиева; старшие преподаватели: Б.И. Батырова, Д.Б. Сансызбаева., К.К. Мусылманбекова; преподаватели: Н.М. Баекина, С.Б. Иманова.

Преподаватели ежегодно проходят курсы повышения квалификации, так, за последние три года 13 преподавателей кафедры прошли курсы повышения квалификации в городах Алматы, Астана, 57 - на базе ИППК при СКГУ им. М.Козыбаева.

Добросовестный и безупречный труд преподавателей кафедры отмечен грамотами, благодарностями и похвальными листами как на уровне университета, так и на уровне области. Грамотами ректора СКГУ им. М.Козыбаева награждены: Т.А.Ахметова, К.М.Атыгаева, Г.К. Кожагулова, Т.А.Сауытова, Б.И.Батырова, Г.Ж.Сейпульдинова, А.С.Бейсенбаева, Д.Б.Сансызбаева, А.Ж.Шайкенова, М.Е.Куантаева.

На областном уровне имеют награждения: К.М.Атыгаева, Г.К.Кожагулова, Т.А. Сауытова, Б.И.Батырова, А.С.Жамитова, А.С.Бейсенбаева.

Кафедра оснащена современным техническим оборудованием, компьютерной техникой: имеется мультимедийно-лингафонный класс, мультимедийный комплекс, установлена интерактивная доска. Для эффективности использования технических и информационных средств на занятиях казахского языка на кафедре создана база электронных уроков, разработанных преподавателями кафедры для работы в мультимедийно-лингафонном классе, картотека тем занятий с применением интерактивной доски и мультимедийного комплекса.

Кафедра осуществляет свою деятельность по трем направлениям: учебно-методической, научной и воспитательной.

Доцент Т.А. Ахметова работает над проблемой организации самостоятельной работы студентов на занятиях казахского языка. Изучению данной темы посвящено ее учебное пособие «Оқытудың кредиттік жүйесінде қазақ тілі сабақтарында студенттердің өздік жұмысын ұйымдастыру». Темой исследования доцента К.М.

дану арқылы жүргізілетін сабақтардың тақырыптары жүйеленген.

Кафедраның жұмысы үш бағытта жүргізіледі: оқу-әдістемелік, ғылыми және тәрбие жұмысы.

Доцент Т.А.Ахметова қазақ тілі сабақтарында студенттердің өздік жұмысын ұйымдастыру мәселесін қарастырады. Осы тақырыпқа байланысты «Оқытудың кредиттік жүйесінде қазақ тілі сабақтарында студенттердің өздік жұмысын ұйымдастыру» оқу құралы шықты. Доцент К.М. Атығаева студенттердің диалогтік сөйлеуін дамыту тақырыбында зерттеу жұмысын жүргізеді. Доцент Ғ.Қ. Қожағұлова «Қазақ тіліндегі әскери лексика» монографиясын шығарды, бұл еңбек әскери лексиканы қолдану мәселесіне арналады. Доцент А.С.Жамитова студенттердің сөздік қорын тұрақты тіркестер арқылы байыту және М.Жұмабаев шығармашылығын тереңірек зерттеу тақырыбында жұмыс жүргізеді. Осы тақырыпқа байланысты «Мағжан туындыларының көркемдігі мен өміршеңдігі» оқу құралы жарық көрді. Доцент Д.Қ. Қуандықованың ғылыми зерттеу тақырыбы: «Е. Бөкетов – аудармашы және әдебиеттанушы». Доцент Г.Ж. Сейполдинованың зерттейтін тақырыбы үйрететін блог құру мен қолдану арқылы қазақ тілін үйренуге деген қызығушылықтарын арттыру болып отыр. Оқытушы Висконсин-Мадисон (АҚШ) университетінде ғылыми машықтандырудан өту кезінде зерттеу тақырыбы негізінде бай материал жинақтаған. Доцент М.Е.Қуантаева аударманың теориясы мен тәжірибесін зерттеумен айналысады. Аударманың ерекшелігі «Аударманың ұлттық өзіндік ерекшелігі: түпнұсқа мен аударманың сәйкестігі» деген оқу құралында жинақталған. Ж.Т. Қошанова студенттердің сөйлеу әрекеті мен сөздік қорын байыту мақсатында көркем әдебиетті оқу тәжірибесін енгізді.

Кафедрада оқу-әдістемелік бірлестік жұмыс істейді. Жетекшісі – ф.ғ.к., доцент Д.Қ.Қуандықова.

Орыс тілі және әдебиеті кафедрасы · Кафедра русского языка и литературы

Атыгаевой является развитие диалогической речи студентов. Доцент Г.К. Кожагулова является автором монографии «Қазақ тіліндегі әскери лексика», посвященной проблеме использования военной лексики. Темой исследования доцента А.С. Жамитовой является обогащение словарного запаса студентов через усвоение устойчивых словосочетаний, углубленное изучение творчества М.Жумабаева. Именно данной проблеме посвящено ее учебное пособие «Мағжан туындыларының көркемдігі мен өміршеңдігі». Темой научного исследования доцента Д.К. Куандыковой является «Е.Бөкетов-аудармашы және әдебиеттанушы». Доцент Г.Ж. Сейпульдинова работает над проблемой повышения интереса к изучению казахского языка через создание и использование обучающего блога. В данном направлении ею накоплен материал на основе исследовательских работ, проведенных во время научной стажировки в университете Висконсин-Мадисон (США). Доцент М.Е. Куантаева занимается изучением проблемы теории и практики перевода. Особенности перевода отражены в ее учебном пособии «Национальное своеобразие перевода: проблемные соотношения оригинала и перевода». Ж.Т. Кошанова практикует в работе чтение художественной литературы, что способствует обогащению словарного запаса и развитию устной речи студентов.

На кафедре действует методическая секция по казахскому языку, руководитель – к.ф.н., доцент Д.К.Куандыкова. В перспективе кафедра планирует в данном направлении организацию и проведение методико-пракических семинаров с привлечением коллег из колледжей, лицеев и школ города и области; внедрение в учебный процесс бинарных занятий.

Доцент Т.А.Ахметова, доцент Д.К.Куандыкова, доцент Ж.Т.Кошанова, ст. преподаватели: Т.А.Саутова, Д.Б.Сансызбаева ежегодно участвуют в качестве членов жюри на городских и областных олимпиадах и конкурсах.

Доцент К.М.Атыгаева, доцент Д.К.Куандыкова, ст. преподаватели Т.А.Саутова, Б.И.Батырова являются авторами трехуровневой программы по казахскому языку для сотрудников СКГУ им. М.Козыбаева.

Большое внимание на кафедре уделяется проведению культурно-воспитательных мероприятий. Традиционными стали посещение резиденции Абылай хана, историко-краеведческого музея, театров.

қова. Әдістемелік бірлестіктің отырыстарында қазақ тілін оқыту әдістерінің теориялық және тәжірибелік аспектілері қарастырылады. Әдістемелік бірлестіктің отырыстары шеберлік сыныбы, дөңгелек үстел түрінде өтеді. Бірлестіктің алдағы мақсаты – мектеп, лицей және колледж оқытушыларын тарту арқылы әдістемелік семинар өткізу. Қала және облыс көлеміндегі тәжірибелі әдіскерлерді жұмылдыра отырып, тәжірибе алмасу, сонымен қатар, оқу үрдісіне бинарлық сабақтарды енгізу.

Доценттер Т.А.Ахметова, Д.Қ.Қуандықова, Ж.Т.Қошанова, аға оқытушы Т.А.Сауытова, Д.Б.Сансызбаева жыл сайын қалалық және облыстық олимпиадаларда, байқауларда әділ қазы мүшесі ретінде қатысады.

Доценттер К.М.Атығаева, Д.Қ.Қуандықова, аға оқытушылар Т.А.Сауытова, Б.Ы.Батырова М.Қозыбаев атындағы СҚМУ қызметкерлеріне арналған қазақ тілінен үш деңгейлік бағдарламаның авторлары болып табылады.

Кафедрада тәрбиелік мәні бар мәдени іс-шараларды өткізуге аса көңіл бөлінеді. Абылай хан резиденциясы, тарихи-өлкетану мұражайы, театрларға апару дәстүрге айналды.

Герман филологиясы кафедрасы. Герман филологиясы кафедрасының тарихы шет тілдер кафедрасының тарихымен тығыз байланысты. 1972 жылы К.Д.Ушинский атындағы Петропавл педагогикалық институты тарих-филология факультетінде «Ағылшын тілі, ағылшын тілі мұғалімі» мамандығы бойынша ағылшын тілі бөлімі ашылды. Алғашында студенттер саны 50 адам болып, оларға үш оқытушы білім берді. Олар Ленинград мемлекеттік университетінің түлегі, филология ғылымдарының кандидаты М.А.Ильина, АШТПИ Жоғары педагогикалық курс түлегі Е.П.Тетюхин және осы оқу орнының түлегі Р.С.Әлжанова. Кейін оқытушылар қатарын Көкшетау педагогикалық институтының түлектері В.Н. Бушланов, В.Б Феденёв және АШТПИ түлегі Н.Д.Шкарупа толықтырды.

1973 жылы тарих-филология факультетінің құрамында ағылшын тілі кафедрасы ашылды. Оның меңгерушісі болып Ильина Маргарита Алексеевна тағайындалды.

Осы жылдар аралығында шет тілдері мен ағылшын тілі кафедралары бір қосылып, бір бөлінді. 1992 жылы барлық мамандықтар студенттеріне ағылшын тілі мен неміс тілі бойынша сабақ беретін шет тілдер кафедрасы мен ағылшын тілі кафедрасына бөлінді.

Бірнеше жылдар бойы кафедрада келесі оқытушылар жұмыс істеді: А.Т.Левкович, Д.К.Касенова (Байбусинова), И.И. Солоненко, Л.В.Чернышова, И.Т. Головина, Л.А.Головина – филология ғылымдарының кандидаты; В. Гейнц, Т.Н. Станович, Г.В.Бабалова – филология ғылымда-

История кафедры германской филологии тесно связана с историей кафедры иностранных языков, в рамках которой в 1972 году на Историко-Филологическом факультете Петропавловского Педагогического Института (ППИ) им. К.Д.Ушинского было открыто отделение английского языка по специальности «Английский язык – учитель английского языка». Обучение первого набора в количестве 50 студентов осуществлялось тремя преподавателями по данной специальности: Ильиной М.А. выпускницей Ленинградского государственного университета, кандидатом филологических наук, Тетюхиным Е.П. - выпускником Высших Педагогических Курсов при АПИИЯ и Альжановай Р.С. - выпускницей АПИИЯ. Впоследствии к ним присоединились два выпускника Кокчетавского Педагогического Института - Бушланов В.Н. и Феденёв В.Б. и выпускница АППИЯ Шкарупа Н.Д.

В 1973 было образовано новое подразделение в составе Историко-Филологического факультета – кафедра Английского языка, заведующей которой стала Ильина Маргарита Алексеевна.

В течение этого времени неоднократно осуществлялось слияние и разделение кафедр иностранных языков и английского языка. В 1992 г. кафедра была разделена на кафедру иностранных языков, ведущих подготовку студентов всех специальностей по английскому и немецкому языкам и на кафедру английского языка.

В течение многих лет в этот период на кафедре работали следующие преподаватели: Левкович А.Т., Касенова (Байбусинова) Д.К., Солоненко И.И., Чернышова Л.В., Головина И.Т., Головина Л.А.- кандидат филологических наук, В. Гейнц, Станович Т.Н., Бабалова Г.В.- доктор филологических наук, в данное время работает на кафедре английского языка, г. Омск, Е.А. Свиридова – доцент, кандидат филологических наук кафедры английского языка, г. Омск, Д.М. Верткин – первый магистр кафедры, получивший затем степень PhD в Ланкастерском университете в Англии, Г.К Кенжебулатова – кандидат филологических наук, обучавшаяся по магистерской программе в одном из университетов США, Н.В. Вертянкина - кандидат филологических наук, М. Ермуканов, В.Б.Феденёв- кандидат филологических наук, Косова Л.Б. – учитель высшей категории первого городского общеобразовательного лицея г. Петропавловска и др.

В 1994 году по инициативе заведующей кафедрой английского языка Н.Г.Семеновой кафедра английского языка была преобразована в кафедру германской филологии. В этот период были введены другие специальности: « История и немецкий язык », « История и английский

рының докторы, қазіргі кезде Омбы қаласында ағылшын тілі кафедрасында жұмыс істейді; Е.А. Свиридова – филология ғылымдарының кандидаты, доцент Омбы қаласында ағылшын тілі кафедрасында жұмыс істейді; Д.М. Верткин – бірінші кафедра магистрі, кейін ол Англиядағы Ланкастерск университетінде білімін жалғастырып, PhD дәрежесіне ие болды. Г.К. Кенжеболатова – филология ғылымдарының кандидаты, АҚШ университетінің бірінде магистрлік бағдарлама бойынша оқып жүр; Н.В.Вертянкина – филология ғылымдарының кандидаты, М.Ермұқанов, В.Б.Феденёв - филология ғылымдарының кандидаты, Л.Б.Косова Петропавл қаласының жалпы білім беретін бірінші лицейдің жоғары санатты мұғалімі және т.б.

Қазақ тілі сабағы · Занятие по казахскому языку

1994 жылы ағылшын тілі кафедрасының меңгерушісі Н.Г. Семенованың бастамасымен ағылшын тілі кафедрасы герман филологиясы болып өзгертілді. Осы кезде «Тарих және неміс тілі», «Тарих және ағылшын тілі» мамандықтары ашылды.

1996 жылдан бастап әр жылдары кафедраны В.Б.Феденёв, Г.К Кенжеболатова, Н.В.Вертянкина, Е.П. Тетюхин басқарды.

2005 жылдан кафедраны филология ғылымдарының кандидаты, доцент Кәкімова Майра Еренғайыпқызы басқарады. Кафедра әр жылдары тарих-филология және филология факультеттері құрамында болды. ППИ-да негізгі екі мамандық «Ағылшын тілі – орта мектеп мұғалімі» және «Шет тілі: екі шет тілі» бойынша жүргізілді. 1994-1998 жылдары «Тарих және ағылшын тілі» мамандығы бойынша мамандар даярлау жүргізілді. 1998 жылы «Шет тілі: екі шет тілі» мамандығы бойынша сырттай бөлім ашылды.

язык».

С 1996 года кафедрой руководили: Феденёв В.Б., Кенжебулатова Г.К., Вертянкина Н. В., Тетюхин Е.П.

С 2005 года и по настоящее время кафедру возглавляет доцент, кандидат филологических наук Какимова Майра Еренгаиповна. Кафедра работала в составе факультетов, которые меняли свою принадлежность и названия. Основными специальностями, по которым велась подготовка в ППИ, являлись «Английский язык – учитель средней школы» и «Иностранные языки: два иностранных языка». В 1998-1994 велась подготовка по специальности «История и Английский язык». В 1998 году было открыто заочное отделение по специальности «Иностранные языки: два иностранных языка».

В 2001-2008г. велась подготовка по специальности «Иностранная Филология» (три выпуска). В 2000 году была введена специальность «Переводческое дело». С 2008 года по инициативе заведующей кафедрой Какимовой М.Е. на кафедре была запущена программа обучения на казахском языке по педагогической специальности 5В011900(050119) – «Иностранный язык: два иностранных языка», которая призвана способствовать созданию благоприятной среды для развития казахского языка как государственного.

Қазақ тілі кафедрасы · Кафедра казахского языка

С 2011года кафедра осуществляет подготовку магистрантов по специальности: 6№011900 «Иностранный язык: два иностранных языка».

Обновление приоритетных научных направлений кафедры осуществляется в изучении и апробации новых образовательных технологий и методик согласно Концепции развития иноязычного образования в республике Казахстан.

2001-2008 «Шет тілі филологиясы» (үш жыл қатарынан түлектер) мамандығы бойынша дайындық жүргізілді. 2000 жылы «Аударма ісі» мамандығы енгізілді. 2008 жылдан кафедра меңгерушісі М.Е Кәкімованың бастамасымен қазақ тілінде «Шет тілі: екі шет тілі» 5B011900(050119) педагогикалық мамандығы бойынша мамандар даярлау қолға алынды. Бұл мамандық мемлекеттік тіл, қазақ тілінің дамуына қосылған мол үлес болды.

2011 жылдан бастап кафедра 6№011900 «Шет тілі: екі шет тілі» мамандығы бойынша магистрлерді даярлауды жүзеге асырып келеді.

Кафедраның ғылыми бағытының дамуы Қазақстан Республикасында шет тілін оқытуды дамытудың Концепциясына сәйкес білім берудің инновациялық әдістемесі мен технологиясын зерттеу мен қолдануға байланысты болып отыр.

2006 жылдан бері кафедраға оқытудың деңгейлік жобасы мен технологиясы енгізілді. Ол «Шет тілін меңгеруде жалпы еуропалық құзіреттілікке» сәйкес бағаланады. Н.А. Назарбаевтың тіл саясатын жандандыруда герман филологиясы гуманитарлық сала мен педагогика саласында жұмыс істей алатын білікті мамандарды даярлауға бар күшін салып келеді. Кафедраның профессорлық-оқытушылар құрамы Британ білім Кеңесінің (British Council), Герман академиялық агенттігінің студенттермен алмасу бағдарламаларында (DAAD), Гете-институты (Goethe Institute) мен Зерттеу және алмасу бойынша халықаралық комитеттің (IREX) әр түрлі зерттеу-білім жобаларында және ғылыми-практикалық семинарларына және т.б. бағдарламаларына белсене қатысады.

Кафедра оқытушылары М.Е.Кәкімова, Е.П.Тетюхин, А.Т.Федорова Кембридж университеті сертификатының иегерлері. Л.И. Иванова Британ Кеңесі сертификатына, Қ.Б. Нұрғалиева Гете-институтының сертификатына ие болды. В.Н. Бушланов 30 жылдан астам уақыт ағылшын тілінің фонетикасынан сабақ беріп келеді.

Кафедра доценті Е.П. Тетюхин ACCELS «Exceiience in Teaching English and American Studies» бағдарламасының жеңімпазы атанды. 2006 жылы ол JFDP бағдарламасының жеңімпазы атанып, АҚШ университетінде өтетін семинарға қатысуға мүмкіншілік алды. 2011 жылы қарашада Е.П. Тетюхин Маноадағы (Гонолулу, Гаваи, АҚШ) Гавай университеті жанындағы мүгедектер мәселесін зерттейтін орталықта қысқа мерзімді тәлімгерліктен өтті. 2012 жылы қаңтарда интервьюден табысты өтіп, «Fulbright Visiting Scholar Program» бағдарламасының жеңімпазы атанды, Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 10 жылдығына, 20 жылдығына орай үкіметтік марапаттары бар. Кафедраның аға оқытушысы, филология ғылымдарының кандидаты

С 2006 года на кафедре введена уровневая модель обучения, технология обучения и оценивания которой проводится согласно «Общеевропейским компетенциям владения иностранным языкам». Претворяя в жизнь языковую политику Н.А. Назарбаева, кафедра «Германская филология», уделяет особое внимание в деятельности по подготовке специалистов-билингвов, призванных работать в гуманитарной и педагогической сферах казахстанского общества. Они активно участвуют в различных международных образовательных программах, конференциях, методических семинарах различного уровня: Британского Совета по образованию (British Council), Германского академического агентства по обменным программам (DAAD), Гете-института (Goethe Institute) и Международного комитета по исследовательским и обменным программам (IREX) мн. др.

Преподаватели кафедры Е.П.Тетюхин, М.Е.Какимова, А.Т. Федорова являются обладателями сертификатов Кембриджского университета (Cambridge University). Преподаватель кафедры Л.И. Иванова имеет сертификат Британского Совета, преподаватель К.Б.Нургалиева - сертификат Гете-института. В.Н.Бушланов более 30 лет преподает фонетику английского языка.

Доцент кафедры Е.П.Тетюхин стал победителем программы ACCELS "Excellence in Teaching English and American Studies". В 2006 году он стал победителем программы JFDP и получил право на прохождение стажировки в университете США. В ноябре 2011года Е.П.Тетюхин прошел кратковременную стажировку в Центре по изучению проблем инвалидов при Гавайском университете в Маноа (Гонолулу, Гаваи, США). В январе 2012 он успешно прошел интервью и стал финалистом программы «Fulbright Visiting Scholar Program», имеет правительственные награды в честь 10-летия и 20-летия Независимости Республики Казахстан. Старший преподаватель кафедры, кандидат филологических наук Е.Ю. Пузиков - победитель конкурса по программы JFDP в 2012 году, проходит стажировку в Америке. Выпускница и преподаватель кафедры «Германская филология» Е.Г Гертнер приняла участие в программе Германского образовательно-информационного центра BIZ, принимала участие в Международном форуме преподавателей немецкого языка, проводимом в городе Москва. К.А. Турсунбаева- магистр филологии, выпускница и преподаватель кафедры успешно прошла программу дистанционного обучения Колледжа Льюиса и Кларка (Lewis & Clark College) «Использование ресурсов сети Интернет на уроке» (Integrating the Internet into Classroom), имеет сертификат по линии пос-

Е.Ю.Пузиков JFDP бағдарламасының жеңімпазы, 2012 жылы Америкада машықтандырудан өтуде. «Герман филологиясы» кафедрасының түлегі, әрі оқытушысы Е.Г. Гертнер BIZ Герман білім-ақпарат орталығының бағдарламасына және Мәскеу қаласында өткізілген неміс тілі оқытушыларының халықаралық форумына қатысты. К.А.Тұрсынбаева филология магистрі, ка-

федраның түлегі, әрі оқытушысы, Льюис және Кларк колледжінің (Lewis & Clark College) «Сабақта Интернет желісінің ресурстарын қолдану» (Integrating the Internet into Classroom) тақырыбында қашықтықтан оқыту бағдарламасынан сәтті өтті.

Кафедрада дәстүрлі түрде «Қазіргі лингвистиканың өзекті мәселелері» тақырыбында ғылыми-әдістемелік семинар өткізіліп тұрады, оның жетекшісі филология ғылымдарының кандидаты, доцент Е.П.Тетюхин.

Институт қабырғасында студенттер тек академиялық дайындықтан өтіп қана қоймайды. Бірнеше тілді білетін тұлғаны қалыптастыруда лингвистикалық дағдыларын жүзеге асырумен қатар, басқа елдің мәдениеті, салт-дәстүрімен танысады, танымдары мен көзқарастары дамиды. Студенттердің «Болашақ», IREX, DAAD халықаралық алмасу бағдарламалары мен әртүрлі шараларға белсенді түрде қатысады.

Кафедра студенттері үнемі шет тілі бойынша республикалық олимпиадаға қатысып, жүлделі орындарға ие болып жүр (А.Е. Абдримова, А.Е.Қасымова, У.Тыртышная, А.Хомутовский, Д.Какпенова, А Молдахметова, А.Балацкий).

Түлектер Қазақстанның көптеген қалаларында, Ресей, Англия, Қытай, Оңтүстік Африка, Франция, Голландия, Германия және т.б. мемлекеттерде жұмыс істейді. Олардың көбі Қазақстандағы АҚШ, Ұлыбритания елшіліктерінде, KIMEP, АҚШ, Англия, Ресей Федерациясы, Қытай, Франция, Германия университеттерінде, әртүрлі шет ел компанияларында, мектептерде, ольства США.

Традиционными на кафедре стали проведение научно-методологического семинара на тему: «Актуальные проблемы современной лингвистики», руководителем, которого является кандидат филологических наук, доцент кафедры Е.П.Тетюхин.

Жизнь студентов в стенах института не ограничивается академической подготовкой. Формированию полиязыковой личности способствует не только совершенствование лингвистических навыков, но и постижение культуры другого народа через знакомство с его обычаями и традициями. Мобильность студентов развивается посредством их активного участия в различных мероприятиях, международных обменных программах «Болашак», IREX. DAAD и др.

Студенты кафедры постоянно участвуют в республиканских олимпиадах по иносраннным языкам и неоднократно занимают призовые места.

Выпускники кафедры успешно работают во многих городах Казахстана, России, Англии, Китая, Южной Африки, Франции, Голландии, Германии и др. Многие из них работают в посольствах США, Великобритании в Казахстане, KIMEP, университетах США, Англии, Российской Федерации, Китая, Франции, Германии, различных иностранных компаниях, школах, гимназиях, лицеях ведущих вузах Казахстана, ближнего и дальнего зарубежья.

Коллектив кафедры - молодой, перспективный коллектив, лингво-компетентный для кото-

Практикалық сабақ · Практическое занятие

рой характерно добросовестное отношение к работе, высокая требовательность к себе, мобильность, творческая инициатива, дружеская поддержка, стремление реализовать возможности в качественной подготовке студентов.

Все это позволяет с оптимизмом смотреть на будущее кафедры «Германская филология».

Кафедра русского языка и литературы является одной из ведущих кафедр универси-

гимназияларда, лицейлерде, Қазақстанның жетекші оқу орындарында, алыс және жақын шет елдерде қызмет етеді.

Кафедра ұжымының құрамы - жас, келешегі зор. Кафедра оқытушылары жұмысқа аса жауапкершілікпен қарайды, өздеріне деген талаптары мықты, шығармашылыққа әуес, бастамашыл, бір-бірін қолдайды, студенттерге сапалы білім беруде алдарына жан салмайды. Осы ерекшеліктер «Герман филологиясы» кафедрасының болашағына зор үмітпен қарауға мүмкіндік береді.

Орыс тілі мен әдебиеті. Орыс тілі мен әдебиеті кафедрасы университеттің алдыңғы қатарлы кафедраларының бірі. Оның тарихы 1937 жылдан басталады. Әр кезде мұнда профессор И. А. Фигуровский, Н. С. Рыжков, А. Е. Бескровный, Д. В. Уткин, Г. С. Варлакова, М. Н. Горбачева сынды доценттер жұмыс істеді. Орыс тілі кафедрасын ұзақ жылдар бойы тіл білімінің мықты маманы ретінде Н. С. Рыжков басқарды. 1956 жылдан әдебиет кафедрасында өз қызметін жас маман А.Е.Синеруков бастады, ол көп жылдар бойы осы кафедраға басшылық жасап, 2004 жылға дейін доцент болып жұмыс істеді. Ол кеңес әдебиетінде дарынды шешен, жан-жақты ғалым ретінде танылды. 70-жылдары орыс тілі кафедрасын доцент Г.С.Варлакова, ал әдебиет кафедрасын Т.А.Рот басқарды. 1997 жылы орыс тілі мен әдебиеті кафедрасы біріктірілді. 25 жыл бойы орыс тілі кафедрасының, 1997 жылдан орыс тілі мен әдебиеті кафедрасын профессор З.П.Табакова басқарып келеді.

Орыс тілі мен әдебиеті кафедрасында П.С.Слухаевскийдің жарты ғасырдан астам қызмет етті. 20 жыл бойы кафедрада лаборант қызметін И.В. Бабина мен Л.А. Лузанова атқарып келеді. Олардың жасаған еңбектері мен студенттерге деген жылы көзқарасы кафедра ұжымында достық қарым-қатынас орнатуға әрекет етеді.

Соңғы үш жылда З.П.Табакова – 1994 ж., Л.А.Капитанова – 1996 ж., Л.А.Крылова – 2001 ж. докторлық диссертация қорғады. Кафедрада магистратура мен аспирантура ашылды. Профессор З.П.Табакованың жетекшілігімен Е. А.Твердохлебова, Е. В. Сабиева, И. В. Оспанова, Л. А. Бочкова, Ж. К. Дәрібаева орыс тілінен, С.С.Ағыбаева, О.В.Васильева, С.М.Романенко орыс әдебиетінен кандидаттық дисертация қорғады. Филология ғылымдарының докторы, профессор З.П.Табакованың бастамасымен СҚМУ негізінде «Орыс тілі» мамандығы бойынша кандидаттық диссертация қорғау бойынша Кеңес құрылды. Аймақтық кеңестің жұмысына Қазақстан мен Ресейдің әр түрлі жоғары оқу орындарынан ғалымдар қатысты.

З. П.Табакованың ғылыми мектебі елімізге және шет елдерге кеңінен таныс. Осы және басқа да ғылыми жетістіктері үшін ғалымның есімі

тета. Её история начинается с 1937 года. За прошедшие годы на кафедре работали прекрасные учёные: проф. И.А. Фигуровский и доценты: Н.С.Рыжков, А.Е.Бескровный, Д.В.Уткин, Г.С.Варлакова, М.Н.Горбачёва и многие другие. Одним из первых заведующих кафедрой русского языка долгое время был доцент Н.С.Рыжков – человек всесторонней лингвистической эрудиции. С 1956 года на кафедре литературы начал свою деятельность молодой преподаватель А.Е.Синеруков, который впоследствии многие годы возглавлял эту кафедру, а затем работал доцентом до 2004 г. Страстный оратор, широко эрудированный ученый, он был лучшим специалистом по советской литературе. В 70-е годы кафедрой русского языка руководила доцент Г.С.Варлакова, а кафедрой литературы – доцент Т.А.Рот. В 1997 году произошло объединение кафедр русского языка и литературы. В течение 25 лет зав. кафедрой русского языка, а с 1997 – кафедрой русского языка и литературы руководит проф. З.П.Табакова.

Полвека проработал на кафедре русского языка и литературы старший преподаватель П.С.Слухаевский. Более 20 лет работают на кафедре лаборанты И.В.Бабина и Л.А.Лузанова. Их добросовестный труд, доброе отношение к студентам способствуют созданию деловых и доброжелательных отношений в дружном коллективе кафедры.

За последние годы на кафедре защищены 3 докторские диссертации: в 1994 г. – З.П.Табаковой, в 1996 г. – Л.А.Капитановой, в 2001 г. – Л.А.Крыловой. При кафедре открыты магистратура и аспирантура. Под руководством проф. З.П.Табаковой защитили кандидатские диссертации по русскому языку Е.А.Твердохлебова, Е.В.Сабиева, И.В.Оспанова, Л.А.Бочкова, Ж.К.Дарбаева, О.В.Макарова, О.А.Сараева, С.В.Мисяченко, Сегизбаева К.К., Баяхметова А.С., Сиривля М.А.. В этот же период кандидатские диссертации по литературе защитили С.С.Агибаева, О.В.Васильева, С.М.Романенко.

В 2000 г. на базе СКГУ по инициативе профессора, доктора филологических наук З.П.Табаковой был открыт совет по защите кандидатских диссертаций по специальности «Русский язык». В работе регионального совета принимали участие учёные из разных вузов Казахстана и России.

Научная школа профессора З.П.Табаковой хорошо известна не только в Казахстане, но и за рубежом. Сведения о научной деятельности З.П.Табаковой помещены в международной энциклопедии «Кто есть кто в современной русистике», изданной в 1994 г. в Хельсинки, а также в республиканской и областной энциклопедиях, рассказывающих о выдающихся людях нашего региона. За большой вклад в образование и науку

Қазақстан халықтарының бірлігі күні · День единства народа Казахстана.

1994 жылы Хельсинки қаласында басылып шыққан «Қазіргі орыс тілінің көрнекті зерттеушілері» энциклопедиясына енгізілген. З.П. Табакованың ғылым мен білімге зор үлес қосқаны үшін ректордың, облыс әкімінің құрмет грамоталарымен марапатталған, Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы мінсіз қызметі үшін «Қазақстан Республикасының білім беру ісінің үздігі», «Қазақстан Республикасының құрметті қызметкері» төсбелгілерінің, «Еңбек ардагері», «Абыройлы қызметі үшін», «Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 20 жылдығы» медальдарының иегері. З.П. Табакова Солтүстік Қазақстан облысының құрметті азаматы.

Филология ғылымдарының докторы Л.А.Крылова орыс әдебиетін мәдениеттану тұрғысында зерттеп келеді. Л.А. Крылова мектептермен тығыз байланыста жұмыс істейді, студенттерге арнапе ашық сабақтар өткізеді. «Қазақстан Республикасының оқу-ағарту ісінің үздігі» төсбелгісімен, облыс әкімінің құрмет грамотасымен, «Қазақстан Республикасы ғылымының дамуына үлес қосқаны үшін» төсбелгісімен марапатталған.

Осы кафедрадан тәлім алған алтын студенттер аймақтық, республикалық және халықаралық ғылыми конференцияларға, пән олимпиадаларына қатысып, жүлделі орындарды иеленуде. Филолог студенттер мен журналистер қызықты және мазмұнды жұмыстармен айналысады. «Лингвашоу», «Русская масленица», «Земля людей – земля языков» мерекелерін өткізу дәстүрге айналған. «Русская масленица» мерекесін тойлау университетте факультеттер арасындағы жарыс түрінде өткізіледі. Филолог-студенттер бірінші орынды ешкімге берген емес, оларға бірнеше рет бас жүлде берілді.

проф. З.П. Табакова награждена почетными грамотами ректора, акима области, нагрудным значком «Отличник образования Республики Казахстан»; за особые заслуги в области образования Республики Казахстан награждена нагрудным знаком «Почетный работник образования Республики Казахстан»; медалями «Ветеран труда», «За доблестный труд», «20 лет Независимости Республики Казахстан». З.П.Табакова является Почетным гражданином Северо-Казахстанской области.

Доктор педагогических наук Л.А.Крылова работает по проблеме изучения русской литературы в культурологическом аспекте. Л.А. Крылова имеет тесную связь со школой, проводит для студентов открытые уроки. Награждена нагрудным значком «Отличник просвещения Республики Казахстан» и Почетной грамотой акима области, награждена нагрудным знаком «За заслуги в развитии науки Республики Казахстан».

Студенты филологических специальностей активно участвуют в региональных, республиканских и международных научно-практических конференциях, предметных олимпиадах, занимая призовые места. Студенты – филологи и журналисты – живут интересно и содержательно. Стали традиционными праздники: «Лингвашоу», «Русская масленица», «Земля людей – земля языков». Праздник «Русская масленица» проводится в университете в форме соревнования между факультетами. Студенты-филологи ни разу не уступили первого места, неоднократно им присуждался гран-при.

«Ни дня без строчки!» – такова первая заповедь студента, готовящегося стать журналистом. Будущие журналисты сами издают газету «Парасат», готовят передачи на одноименной телесту-

Орыс тілі мен әдебиетінен 2005 жылы өткізілген республикалық олимпиаданың жүлдегері атанды, ал 2007 жылы Павлодар қаласында өткен республикалық олимпиадада студент-филологтар командасы I орынға ие болды. 2011 жылы орыс тілі мен әдебиетінен ММУ филиалында (Астана қ.) өткен республикалық олимпиадада студент-филологтар командасы II орын иеленді, студент А. Миронова олимпиадада I орын алса, студент И. Яркович III орынға ие болды.

Университеттің «Парасат» телестудиясының хабарларын екі тілде дайындап, осы аттас студенттер газетін ай сайын көркем безендіріп, мәнді де сәнді етіп шығарып тарататын институттағы «Журналистика» мамандығының студенттері екенін мақтанышпен айтуға болады. «Журналистика» мамандығының түлектері Петропавл мен Қазақстан, Ресей қалаларының телеарналарында, газет редакцияларында жемісті еңбек етіп келеді. Біздің түлектер Алматы және Астана қалаларында жұмыс істейді. Алматыда 31 арнада, КТК арнасында – Роман Александров; Константин Жирнов «Человек и закон» бағдарламасында, Щеголенко Аннаны «ТВ-Центр» мәскеулік арнасында кездестіреміз.

Кафедра құрылғаннан бері 5 мың филолог пен журналист даярлап шығарды. Көрнекті ақын, әдеби-көркем «Провинция» журналының редакторы Владимир Георгиевич Шестериковтың қаламынан туған көркем шығармалар көпке мәлім. Олар: «Катер на Ишиме», «Лиловые снега», «Второе зрение» және т.б. Осындай көрнекті тұлғалардың бірі – педагог, журналист әрі суретші Василий Петрович Манзя деген түлегіміз. Педагогикалық біліммен қатар, суретшілік білімі бар. «За околицей» лирикалық миниатюра жинағының авторы.

Орыс тілі мен әдебиеті оқытушыларының халықаралық қауымдастығы 2006 жылы Елена Викторовна Коноплеваны А.С.Пушкин атындағы медальмен марапаттады.

Орыс тілі мен әдебиеті кафедрасы 75жылдық жолдан өтіп, өзінің мүшеліне жанжақты дамыған, білім беру ісі мен ғылыми жұмыстар жөнінде алға қойған міндеттерді абыроймен орындауға қабілетті дәрежеге жетіп отыр. Бұл кафедра көптеген түлектерге ғалым және ақын болуды үйретті, білікті маман болуға жол ашты. Қазіргі кезде кафедра ең қажетті мамандарды, яғни, мұғалімдер, журналистер, газет тілшілерін даярлап шығаруда.

Шет тілдер кафедрасы. Шет тілдер кафедрасының тарихы бай және қызықты. 1955 жылы жоғары оқу орындарында оқытылатын жалпы білім беретін пәндердің көлемін кеңейтуге байланысты шет тілі (неміс тілі) пәні енгізілді. Шет тілі оқытушыларының шағын ұжымы 1957 жылға дии. Эти передачи еженедельно выходят в эфир на областном телеканале. Выпускники специальности «Журналистика» работают во всех редакциях газет и на всех ТВ-каналах города Петропавловска. Наши выпускники работают в Астане, Алматы на 31 канале, на канале КТК – Роман Александров, Константина Жирнова мы встречаем в Московской передаче «Человек и закон», Щеголенко Анну – на московском канале «ТВ-Центр».

За годы существования кафедрой подготовлено не менее 5 тысяч филологов и журналистов. Особую гордость кафедры заслужили многие выпускники.

Шестериков Владимир Георгиевич писатель, поэт, член Союза писателей Казахстана, трижды лауреат премии Союза журналистов Казахстана. Автор книг: «Катер на Ишиме», «Лиловые снега», «Второе зрение» и др. Манзя Василий Петрович, журналист, художник, автор сборника лирических миниатюр «За околицей» и иллюстраций к нему.

Международная ассоциация преподавателей русского языка и литературы (МАПРЯЛ) наградила в 2006 г. медалью А.С.Пушкина учителя-филолога Е.В.Коноплёву.

Кафедра русского языка и литературы будет отмечать своё 75-летие. За это время она помогла многим поколениям молодых найти себя. Помогла кому-то стать ученым, кому-то – поэтом, а большей части своих питомцев –прекрасными учителями русской словесности. В настоящее время кафедра выпускает специалистов самых нужных профессий: учителей-словесников и журналистов, газетчиков и телевизионщиков.

Кафедра иностранных языков имеет богатую и интересную историю. В 1955 году в связи с расширением спектра общеобразовательных дисциплин в перечень предметов, изучаемых в вузе, был введен иностранный язык (немецкий). Небольшой коллектив преподавателей иностранного языка в составе пяти человек относился к кафедре русского языка до 1957 года. В 1958 г. была организована кафедра иностранных языков, которую возглавила преподаватель немецкого языка Е.Ф.Егорова.

Расширение преподавательского состава кафедры осуществлялось путем подготовки специалистов из числа выпускников и приглашения опытных учителей, которые стали позднее квалифицированными специалистами. Среди них М.А.Ильина, выпускница Ленинградского государственного университета. После окончания аспирантуры в Московском государственном университете им. М.В.Ломоносова и защиты кандидатской диссертации она возглавила коллектив кафедры и в течение ряда лет осуществляла руко-

дейін орыс тілі кафедрасы құрамында болды. 1958 жылы шет тілдері кафедрасы құрылды, оны неміс тілінің мұғалімі Е.Ф. Егорова басқарды.

Кафедраның оқытушылар құрамын кеңейту мақсатында түлектер тартылып, тәжірибелі ұстаздар шақырылды. Кейін олар білікті мамандар атанды. Олардың ішінде, Ленинград мемлекеттік университетінің түлегі М.А. Ильина бар. Ол М.В.Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінің аспирантурасын аяктап, кандидаттық диссертация қорғаганнан кейін, кафедра ұжымын басқарды. Бірнеше жыл бойы кафедраның оқу және ғылыми-зерттеу жұмысын жүзеге асырды. Үш онжылдық бойы көптеген атақты ғалымдар мен дарынды ұстаздар кафедра меңгерушісі қызметін атқарды. Олардың ішінде, филология ғылымдарының кандидаты, КСРО жазушылар одағының мүшесі, поэзия мен проза жанры бойынша неміс тіліндегі жинақтардың авторы В.К.Гейнц, филология ғылымдарының кандидаты Н.Г. Семёнова, доцент Л.Ф. Дик және т.б. Осы жылдар бойы шет тілі мен герман филологиясы (бұрын ағылшын тілі кафедрасы деп аталған) кафедрасы қосылған да, бөлінген де кездері болды. Нәтижесінде 1992 жылы 1 маусымда жеке шет тілі кафедрасы ұйымдастырылды.

1996 жылы мамырда екі ЖОО-ның қосылуы нәтижесінде (Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті мен Жоғары техникалық колледж) Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті құрылды. СҚУ мен ЖТК-ның шет тілдері кафедралары қосылды. 2004 жылы тамызда шет тілдер кафедрасы Тіл және әдебиет институтының құрамына енді. Қазіргі кезде кафедраны Солтүстік Қазақстан университетінің түлегі, филология ғылымдарының кандидаты, доцент И.А.Олькова басқарады.

Неміс тілінің интербелсенді сабағы
Интерактивное занятие по немецкому языку

Институттағы Жаңа жыл · Новый год в институте

водство учебной и научно-исследовательской работой на кафедре. На протяжении трёх десятилетий на этом посту сменилось немало известных ученых, талантливых педагогов. Среди них кандидат филологических наук, член Союза писателей СССР, автор многих сборников поэтических и прозаических произведений на немецком языке В.К.Гейнц, кандидат филологических наук Н.Г.Семёнова, доцент Л.Ф. Дик и другие. В течение этого времени неоднократно осуществлялось слияние и разделение кафедр иностранных языков и германской филологии (ранее именовавшейся кафедрой английского языка), и, наконец, 1 июня 1992 г. была организована самостоятельная кафедра иностранных языков. В мае 1996 г. в результате объединения двух вузов города (Северо-Казахстанского университета и Высшего технического колледжа) в единое учебное заведение – Северо-Казахстанский государственный университет – произошло слияние кафедр иностранных языков СКУ и ВТК в единую кафедру, а в августе 2004 года кафедра иностранных языков вошла в состав института языка и литературы. В настоящее время кафедру возглавляет кандидат филологических наук, доцент Олькова И.А., выпускница Северо-Казахстанского университета.

Долгое время на кафедре трудились такие высококвалифицированные преподаватели как Е.В.Котова, выпускница Горьковского государственного института иностранных языков; А.П.Варфоломеева, выпускница Тюменского государственного университета; Л.С.Селина, выпускница Омского педагогического института. Все они обучали не одно поколение студентов английскому и немецкому языкам. Почти два десятилетия преподавали на кафедре

Ұзақ жылдар бойы кафедрада жоғары білікті оқытушылар жұмыс істеді, олардың қатарында Горький мемлекеттік шет тілдер институты түлегі Е.В. Котова, Түмен мемлекеттік университетінің түлегі А.П. Варфоломеева, Омбы педагогика институтының түлегі Л.С.Селина. Осы ұстаздар бірнеше ұрпаққа ағылшын тілі мен неміс тілін үйретті. Екі онжылдық бойы кафедрада Л.В. Яровая, И.И. Солоненко, И.Т. Головина, Т.Н. Станович және т.б. ұстаздар жемісті еңбек етті. Бірнеше жылдар бойы кафедрада М. Тореза атындағы Мәскеу шет тілдері институтының түлегі Ф.Г.Епифанова қызмет атқарды. Ол – жоғары білікті маман, атақты ғалым, геология бойынша көптеген аудармалардың авторы. Соңғы кездері шет тілдері кафедрасының ұжымы жас мамандармен толықты. 27 оқытушы жұмыс істейді, оның он үші аға оқытушы және бір доцент. Кафедрада екі филология ғылымдарының кандидаты, С.С. Әубәкірова мен И.А. Олькова жұмыс істейді. Оқытушылардың біліктілігін арттыру мақсатында екі әдістемелік секция неміс тілі мен ағылшын тілі жұмыс істейді. Әр секцияның оқытушылары сабақтарға арналған үлестірме материалдарын жасайды, сырттай бөлімде оқитын студенттерге арналған курстың қашықтықтан оқыту нұсқасын жасайды, оқу үрдісіне оқытудың жаңа технологиясын енгізеді. Оқу үрдісінде сонымен қатар, мультимедиялық лингофон кешені, Smart-Board интерактивті тақтасы белсенді қолданылады. Оқытушылар электронды оқулықтар нұсқасын дайындап, оларды сабақтарында кеңінен қолданады.

Оқытушылар студенттер мамандықтарының ерекшелігін ескере отырып, әдістемелік құралдар мен оқу-әдістемелік құралдар дайындап, баспаға ұсынады. Неміс тілінің оқытушылары «Wiedergeburt» қоғамы және Гёте-институтымен тығыз қарым-қатынаста жұмыс істеп келеді.

Кафедра оқытушылары Еуропалық одақ пен АҚШ елі университеттерінің халықаралық алмасу бағдарламаларына, сонымен қатар, білім беру бойынша Британдық кеңес (British Council) семинарларына қатысады. Колумбия халықаралық университетінің Professionals International ағылшын тілі мұғалімдерін халықаралық кәсіби түрде ұйымдастыру сертификаттарына ие.

Кафедра оқытушылары жетекшілігімен студенттер ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізеді. Студенттер өздерінің ғылыми-зерттеу жұмыстарында әлеуметтік, тарихи, елтану және лингвистикаға байланысты мәселелерді талқылайды. Кафедрада дәстүрлі түрде мынадай шаралар өткізіліп тұрады: мәнерлеп оқу байқауы, «Не? Қайда? Қашан?», елтанымдық викториналар және т.б. шаралар. Кафедра оқытушылары оқу-әдістемелік тәжірибелерімен бөлісу мақсатында қала мен облыс мектептерінің мұғалімдері Л.В.Яровая, И.И.Солоненко, И.Т.Головина, Т.Н.Станович и другие. В течение ряда лет трудилась на кафедре выпускница московского Института иностранных языков им. М.Тореза Ф.Г.Епифанова – высококвалифицированный специалист, известный ученый, автор многих переводов по геологии. За последнее время состав кафедры иностранного языка пополнился молодыми специалистами. Из 27 членов кафедры - 13 старших преподавателей и один доцент. На кафедре работают два кандидата филологических наук – Аубакирова С.С. и Олькова И.А. В целях повышения квалификации преподавателей созданы две методические секции: немецкого и английского языков. Преподаватели каждой секции разрабатывают раздаточный материал для занятий, создают дистанционные версии курсов для студентов заочного отделения, внедряют в учебный процесс новые технологии обучения. Активно используется в учебном процессе мультимедийный лингафонный комплекс интерактивная доска Smart-Board. Преподаватели кафедры разрабатывают электронные уроки, которые с успехом используются на занятиях.

Преподаватели разрабатывают и издают методические пособия, учитывая специфику специальностей студентов. Преподаватели немецкого языка тесно сотрудничают с обществом «Wiedergeburt» и Гёте-институтом. Преподаватели кафедры участвуют в международных обменных программах университетов стран Европейского союза и США, а также семинарах Британского Совета по образованию (British Council), являются обладателями сертификатов международной профессиональной организации учителей английского языка Professionals International (Колумбийского международного университета). Под руководством преподавателей кафедры студенты ведут научно-исследовательскую работу. Они поднимают вопросы социального, исторического, страноведческого и лингвистического характера, принимают участие в конкурсах студенческих научных проектов. На кафедре сложились традиции проведения внеаудиторных мероприятий: поэтический конкурс, игра «Что? Где? Когда?», страноведческие викторины и др. Преподаватели кафедры охотно делятся учебно-методическим опытом на мастер-классах для учителей школ города и области, а также преподавателей колледжей и Военного Института ВВ МВД РК. Они одними из первых начали использовать в процессе вузовского преподавания элементы интерактивных технологий обучения.

Для подготовки квалифицированных кадров по казахскому языку и казахской литературе в Северном регионе в 1989 году на историко-филологическом факультете Петропавловского

Лингафон кабинетінде · В лингафонном кабинете

үшін, сонымен қатар, колледж бен ҚР ІІД ҚК Әскери институты оқытушылары үшін шеберлік сыныптарын өткізеді. Олар жоғары оқу орнының оқу үрдісінде алғашқы болып, оқытудың интерактивті технологиясы элементтерін енгізді.

Қазақ филологиясы кафедрасы. Қазақ тілі мен әдебиетінен біліктілігі жоғары мамандар дайындау үшін Солтүстік аймақта 1989 жылы Петропавл педагогикалық институтының тарих-филология факультетінде «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығы ашылды. 1991 жылы қазақ филологиясы кафедрасы құрылып, оның меңгерушісі ретінде педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент К.М.Атығаева тағайындалды.. Дәріс оқу үшін кафедраға атақты ақындар З.Әкімжанов, Ш.Малдыбаев, педагогтар Ә.Искакова, О.Нұрмұқанов, Р.Таженова шақырылды. Кафедра құрамы Көкшетау педагогикалық институтының түлектері Г.Әлиева, Г. Синбаева, Семей педагогикалық институтының түлегі Ж.Таласпаевамен толықты.

1993 жылы «Оқуы орыс тілінде жүргізілетін мектептердегі қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығы бойынша алғашқы түлектер білім алып шықты. 1994 жылы «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығы ашылды.

1995 жылы кафедра меңгерушісінің қызметіне педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент М.Ғ. Ғабдулина тағайындалды. Кафедра штатын білікті мамандармен қамтамасыз ету мен оқытылатын пәндердің ғылыми-әдістемелік деңгейін жоғарылату мәселесі көзделді. Мемлекеттік тілде алғаш рет доцент М.Ғ.Ғабдулинаның дайындауымен «Қазақ тілінен тест тапсырмалары» жинағы шықты. Кафедрада алғаш рет 1999 жылы жас оқытушы Ж.С.Таласпаева «Ғ.Малдыбаев поэзиясындағы көріктеуіш құралдар» тақырыбында кандидаттық диссертация қорғады.

Студенттер мен оқытушыларды ғылыми және

педагогического института была открыта специальность «Казахский язык и литература». В 1991 году была создана кафедра казахской филологии, заведующей которой стала кандидат педагогических наук, доцент К.М.Атыгаева. Для чтения лекций были приглашены известные поэты З.Акимжанов, Ш.Малдыбаев, педагоги А.Искакова, О.Нурмуканов, Р.Таженова. Состав кафедры пополнился выпускниками Кокчетавского педагогического института Г.Алиевой, Г.Синбаевой, выпускницей Семипалатинского педагогического института Ж.Таласпаевой.

В 1993 году состоялся первый выпуск по специальности «Казахский язык и литература в школах с русским языком обучения» в 1994 году - по специальности «Казахский язык и литература».

В 1995 году на должность заведующего кафедрой была назначена доцент, кандидат педагогических наук М.Габдулина. Кафедре необходимо было пополнить штат квалифицированными кадрами, повысить научно-методический уровень изучаемых дисциплин. Вышло первое методическое пособие на государственном языке «Тестовые задания по казахскому языку», подготовленное доцентом М.Габдулиной. В 1999 г. молодым преподавателем Ж.Таласпаевой была защищена первая на кафедре кандидатская диссертация по теме: «Художественные средства поэзии Галыма Малдыбаева»

В целях обеспечения студентов и преподавателей научной и методической литературы были изданы учебно-методические пособия доцентов М.Габдулиной «Фразеологизмдердің лексика-грамматикалық сипаты», Ж.Кадырова «Солтүстік өңірдегі ақындар щығармашылығының жалғастығы», Ж.Таласпаевой «Өлең өрнектері», Н.Смагуловой «Қазақ прозасындағы рухани құндылық», М.Есматовой «Сөзжасамның теориялық мәселелері», Ж.Кулибековой «Ғабиттану». В связи необходимостью в Северо-

әдістемелік әдебиеттермен қамтамасыз ету мақсатында доцент М.Ғабдуллинаның «Фразеологизмдердің лексика-грамматикалық сипаты», Ж.Қадыровтың «Солтүстік өңірдегі ақындар шығармашылығының жалғастығы», Ж. Таласпаеваның «Өлең өрнектері», Н. Смағұлованың «Қазақ прозасындағы рухани құндылық», М.Есматованың «Сөзжасамның теориялық мәселелері», Ж. Құлыбекованың «Ғабиттану» оқу-әдістемелік құралдары жарық көрді. Солтүстік Қазақстан облысында мемлекекттік тілде іс жүргізуді енгізуді қамтамасыз ету үшін кафедра жанында қазақ тілі мен орыс тілін білетін студентерге екі жылдық аудармашылар курсы ашылды,

1999 жылы «Қазақ тілі мен әдебиеті, шет тілі» мамандығы ашылды. Осы жылы кафедра меңгерушісінің қызметіне филология ғылымдарының докторы, профессор Т.О. Есембеков тағайындалды. Оның бастамасымен кафедра оқытушылары аспирантураға жіберілді, «Филология: қазақ филологиясы», ал кейін, «Журналистика» мамандығы бойынша магистратура ашылды.

2000 жылдан бастап кафедра меңгерушісінің қызметін филология ғылымдарының кандидаты, доцент Ж.С.Таласпаева атқарды. Кафедрада ғылыми-зерттеу жұмысы бойынша мәселе басты назарда болды. Мақсатты түрде жұмыс істеудің арқасында кандидаттық диссертациялар қорғалды, ғылыми мақалалар жарияланып, ғылыми-әдістемелік құралдар шыға бастады. Соңғы жылдары Ж. Құлыбекова, Н. Смағұлова, М. Есматова, Г. Хамзина кандидаттық диссертация қорғады.

2001 жылы қазақ филологиясы жанынан З.Тайшыбайұлының бастамасымен «Журналистика» мамандығы ашылды. Қазақстан Республикасының еңбегі сіңген қайраткері З.Тайшыбайұлы инновациялық технология бойынша оқулықтар шығарғаны үшін А.Байтұрсынов атындағы медальға ие болды.

2005 оқу жылынан бастап қазақ филологиясы кафедрасы меңгерушісінің қызметін филология ғылымдарының кандидаты, доцент Ж.Т. Қадыров атқарып келеді. Қазіргі кезде жоғары білікті академиялық дәрежесі мен атағы бар мамандар студенттерге лекция оқиды.

Кафедра ұжымы Қазақстанның жетекші оқу орындары: Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, Е.Бөкетов атындағы ҚарМУ, Абай атындағы ҚазҰПУ-мен ынтымақтастықта жұмыс істейді.

Кафедрада М.Жұмабаев, Ғ.Мүсірепов және С.Мұқанов атындағы дәрісханалар бар. Студенттер арнайы пәндерді оқуда лингофонды-мультимедиалық сыныпта жұмыс істейді, оларды оқытуда мультимедиялық кешен, интерактивті тақта белсенді түрде қолданылады. Кафедрада оқытушылардың біліктілігін арттыру мақ-

Казахстанской области ведения делопроизводства на двух языках, на базе кафедры организовали двухгодичные курсы подготовки переводчиков, где обучались студенты, владеющие казахским и русским языками.

В 1999 году открылась новая специальность «Казахский язык и литература, иностранный язык». В этом же году на должность заведующего кафедрой был назначен доктор филологических наук Т.Есембеков. По его инициативе открыта магистратура по специальности «Филология: казахская филология», а позднее — по специальности «Журналистика».

В 2000 году на должность заведующего кафедрой была назначена доцент, кандидат филологических наук Ж.Таласпаева. На кафедре была определена проблематика научно-исследовательской работы. Итогом целенаправленной работы стала защита кандидатских диссертаций, публикация научных статей, научно-методических разработок. Так, за последние годы защищены кандидатские диссертации Ж.Кулибековой, Н.Смагуловой, М.Есматовой, Г.Хамзиной.

В 2001 году при кафедре казахской филологии под руководством профессора З.Тайшибая открылась специальность «Журналистика». За создание учебников по инновационным технологиям заслуженный деятель образования Республики Казахстан З.Тайшибай был удостоен медали имени А.Байтурсынова.

С 2005 года кафедру возглавляет доцент, кандидат филологических наук Ж.Кадыров. Сегодня на кафедре студентам читают лекции высококвалифицированные специалисты, имеющие академические звания и степени. Коллектив кафедры сотрудничает с ведущими вузами Казахстана: КазНУ имени аль-Фараби, ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, КазНПУ имени Абая, КарГУ имени Е.Букетова. При кафедре оборудованы именные аудитории М.Жумабаева, Г.Мусрепова и С.Муканова. Студенты имеют возможность изучать специальные дисциплины в мультимедийном лингафонном классе, использовать мультимедийный комплекс, интерактивную доску. А также созданы 3 секции: лингвистическое имени А.Байтурсынова и литературное имени М.Жумабаева, журналистики имени С.Садвакасова которыми руководят кандидаты наук, доценты М.Габдулина, Ж.Кулибекова, профессор З.Тайшыбай, где рассматриваются актуальные проблемы казахского языкознания, литературоведения и журналистики.

С 2004-2005 учебного года на специальность «Казахский язык и литература» начали поступать представители других национальностей, которые по окончании вуза успешно трудятся и вносят вклад в развитие государственного языка. За

сатында 3 секция: М.Жұмабаев атындағы әдебиет секциясы, А.Байтұрсынов атындағы лингвистикалық секция, С.Сәдуақасов атындағы журналистика секциясы жұмыс істейді. Олардың жетекшілері ғылым кандидаттары мен доценттер М. Ғабдуллина, Ж. Құлыбекова, профессор З.Тайшыбай. Бірлестік отырыстарында қазақ тіл білімі, әдебиеттану, журналистика ғылымының, сонымен қатар, оқу үрдісін оңтайландырудың өзекті мәселелері қарастырылады.

2004-2005 оқу жылында «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығына өзге ұлт өкілдері де оқуға түсті. Оларға мемлекеттік тілді меңгеруде көмек көрсетілді.

Студенттер оқу-педагогикалық және өндірістік тәжірибеден қала мектептерінде өтеді. Тәжірибе кәсіби дағдыны қалыптастыруға, оқытуда интерактивті әдістерді қолдануды тәжірибелі ұстаздардан үйренуге мүмкіндік береді.

Риддер қаласында республикалық форум шеңберінде өткен «Тілі бірдің - тілегі бір» дебаттық турнирінде «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының студенті Т.Антипина алғыс хатпен марапатталды.

2011-2012 оқу жылында 2-курс студенті Мелихова Д. Астана қаласында өзге тілді ұлт өкілдері арасында өткен «Мемлекеттік тілді білу - парызың» республикалық олимпиадасына қатысып, ынталандыру сыйлығына ие болды. Аталмыш курстың студенті А.Сафронова Қазақстан халықтары тілдерінің XIII фестивалінде СҚО-ның жастары атынан Елбасы Н.Назарбаевпен телекөпір арқылы байланысқа шықты.

Біздің университетте «Парасат» телестудиясы жұмыс істейді, «Журналистика» мамандығында оқитын студенттер осы телестудияда жұмыс істейді. Студия осызаманғы техникамен жабдықталған. Студенттер сабақ кезінде облыстық арна эфиріне шығатын телесюжеттер дайындайды.

Университетте ай сайын «Парасат» газеті шығып тұрады. «Студент өмірінен», «Айтайын дегенім», «Бұл қалай?», «Мәселе» деген айдарларда студенттер мақаласы жарияланып тұрады.

Кафедра оқытушыларының жетекшілігімен студенттер ғылыми-зерттеу жұмыстарымен белсенді түрде айналысады. Доценттер Ж.С.Таласпаева, Н.Қ.Смағұлованың жетекшілігімен Сәдуақасова А. Хайрат Р.дың республикалық ҒЗЖ – 2 орын, доцент Ж.С. Құлыбекованың жетекшілігімен Тауғұдіретова Б. республикалық ҒЗЖ - 3 орынды иеленді.

время учебы принимая участие в дебатном турнире, который проходил в рамках Республиканского форума «Тілі бірдің тілегі бір» в городе Риддер, студентка Т.Антипина была отмечена благодарственным письмом. Д.Мелихова была участницей республиканской олимпиады «Мемлекеттік тілді білу – парызың» (г. Астана), V Курултая международного общества «Қазақ тілі» (г.Кокшетау). А.Сафронова приняла участие в телемосте с президентом РК Н.Назарбаевым, XIII областном фестивале языков народов Казахстане

Е.П.Тетюхин жарыста
Е.П. Тетюхин на соревнованиях

В нашем университете работает телестудия «Парасат» для студентов, обучающихся по специальности «Журналистика». Студия оснащена современной техникой. Студенты во время занятий готовят телесюжеты, которые выходят в эфир на областном канале. Студия «Парасат» предоставляет отличную возможность студентам на практике освоить азы своей профессии. В университете ежемесячно выпускается газета «Парасат». В рубриках «Студент өмірінен», «Айтайын дегенім», «Бұл қалай?», «Мәселе» печатаются статьи студентов.

Студенты под руководством ученых кафедры постоянно участвуют и занимают призовые мес-

Оқытушылар мен студенттер университет, облыс, республика көлемінде өткізілетін шығармашылық байқауларға, мәдени және қоғамдық шараларға белсенді қатысып отырады.

Университет баспасынан жас ақындардың «Шыңға шыққым келеді» атты өлеңдер жинағы жарық көрді. ҚР Мәдениет және ақпапарт министрлігінің ұйымдастыруымен «Менің Қазақстаным – менің жерім» атты жас дарындардың республикалық шығармашылық байқауында «Журналистика» мамандығының студенті Ф. Тастамбековтің «Қараша үйі Мұқаңның» өлеңдер жинағы I орынды иеленді. «Журналистика» мамандығының студенті Ж. Жұпархан облыстық ақындар айтысында «Ең жас ақын» деген номинацияны иеленді, Алматыда жас ақындар арасында өткен «Жас ақындар» дүниежүзілік айтысында «Қызықты да тартымды» номинациясына ие болып, дипломмен марапатталды

Қазақ филологиясы кафедрасы өз түлектерін мақтан тұтады: А.Т. Мұхамеджанова – М.Қозыбаев атындағы СҚМУ-дың ОӘБ бастығы; А.С. Бейсенбаева – филология ғылымдарының кандидаты, М.Қозыбаев атындағы СҚМУ жанындағы көпсалалы колледж директоры; Нәсиева Н.К. - С.Сейфуллин атындағы аграрлық университетінің факультет деканы, филология ғылымдарының кандидаты; Оспанов К.Қ.– СҚО бойынша тілдерді дамыту басқармасының бастығы; Р.Оспанов – «Хабар» агенттігінің СҚО-дағы меншікті тілшісі; А.Солтанхан – «Айыртау таңы» газетінің редакторы; А.А.Нұрмұқанов – «Солтүстік Қазақстан» газетінің журналисі т.б.

та - А.Садвакасова, Р.Хайрат, республиканский НИРс, 2 место, руководители: Ж.Таласпаева, Н.Смагулова; Б.Таугудретова, республиканский НИРс, 3 место, руководитель: Ж.Кулибекова и др.

Наряду с учебой студенты успевают совмещать и творческую деятельность. Так например, в издательском центре университета выпущен сборник стихов молодых поэтов «Шыңға шыққым келеді», сборник стихов студента Ф. Тастамбекова «Қараша үйі Мұқаңның», который занял 1 место на республиканском творческом конкурсе молодых талантов «Менің Қазақстаным – менің жерім», организованный Министерством культуры и информации РК. Студент Ж.Жупархан стал обладателем номинации «Самый молодой акын» в областном айтысе акынов, был награжден дипломом «Қызықты да тартымды» на всемирном айтысе «Жас ақындар», проходивший в городе Алматы среди молодых казахских акынов.

Кафедра казахской филологии гордится своими выпускниками:А.Мухамеджанова – начальник УМС СКГУ им.М.Козыбаева, А.Бейсенбаевой – директор МПК при СКГУ им.М.Козыбаева, К.Оспановым – начальник Управления развития языков СКО, Н.Насиевой – декан факультета Аграрного университета им.С.Сейфуллина, Р.Оспановым - собственный корреспондент агентства «Хабар», А.Солтанхан – редактор газеты «Айыртау таңы», А.Нурмукановым – журналист газеты «Солтүстік Қазақстан» и др.